

iluminat

Foto: © by SlapBen

text: dr. arh. Ana Maria DABIJA

MULTIPLICAREA LUMINII (3)

56 | O casă pentru fiecare

DIAGON

Există sisteme relativ ieftine, și așa spune la îndemâna tuturor, pentru a da impresia de spațiu mai mare. Mobilarea

„deșteaptă” e unul din sisteme; utilizarea culorilor - nuanțe, anumite combinații - reprezintă o altă modalitate. În perioada Renașterii era frecventă pictarea tavanului sau a unor pereți cu scene în perspectivă (s-a și descoperit desenul în perspectivă în această perioadă), pentru ca spațiile să pară mai adânci sau mai înalte.

O altă modalitate de „mărire” a spațiilor a fost utilizarea oglinzilor: camera se dublează în aparență, cu imaginea reflectată de acest tip de sticlă cu peliculă metalică. Oglinzile însă au mai adus o îmbunătățire: nu se dublează numai dimensiunile încăperii (în aparență, evident, că iluzia se încheie brutal dacă atingi suprafața oglinzii), ci și cantitatea de lumină.

Foto: © by Daquella maniera

Oglinda este o suprafață reflectantă, așa putea spune, în două sensuri: în plan real și virtual, în lumea lui... Alice, personajul din cărțile lui Lewis Carroll, cea care trecând dincolo de oglindă a descoperit o lume paralelă. Poate vă amintiți de lămpile cu gaz de la bunici (sau din vremuri mai recente, când penele de cu-

rent ale „Epocii de Aur” ne obligaseră să apelăm la metode tradiționale de iluminare): flacăra era dublată de reflexia ei pe o oglindă rotundă, amplasată paralel cu flacăra.

...Sau de nenumărate filme în care eroul (sau eroina, după caz) salvează viața cine știe cui, operând victima (anesteziată în prealabil

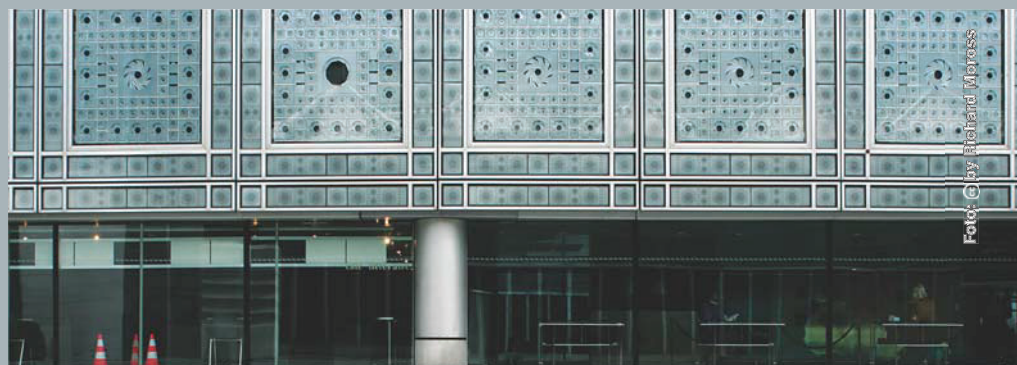

Foto: © by Richard Jorress

iluminat

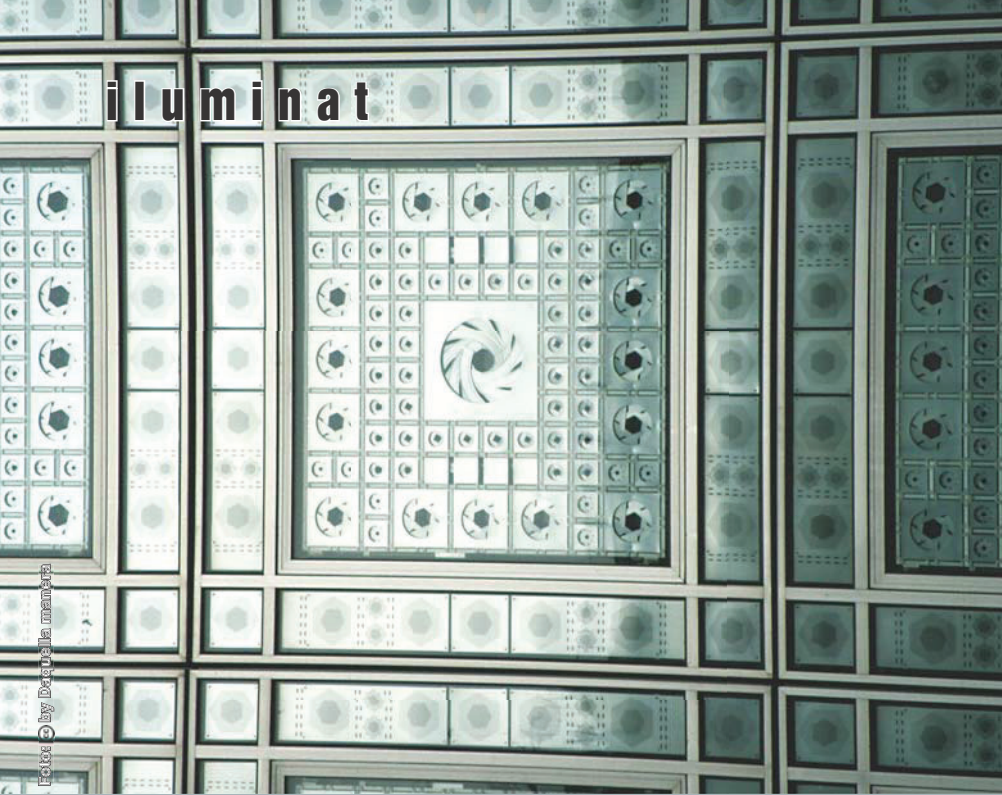

Foto: © by Daquella manera

Foto: © by Bryce Edwards

cu whisky) cu ajutorul a te miri ce fier înroșit în foc sau cuțit de vânătoare, la lumânarea sfrijită ținută cu mâini tremurânde de ajutoare ad-hoc, dar a cărei lumină palidă era amplificată cu ajutorul mai multor oglinzi...

Foto: © by Daveybot

Foto: © by Sven Lindner

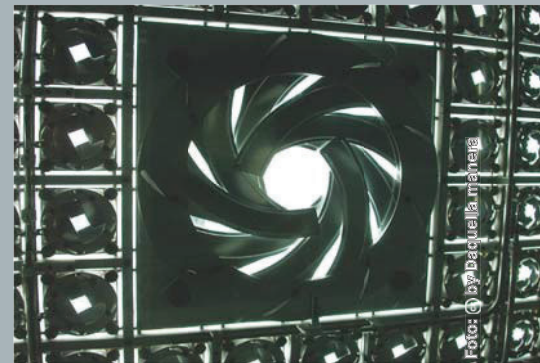

Foto: © by Daquella manera

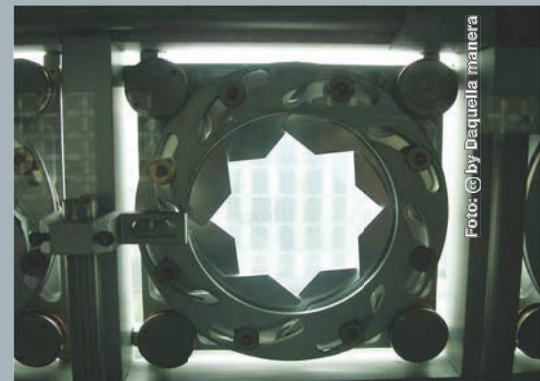

Foto: © by Daquella manera

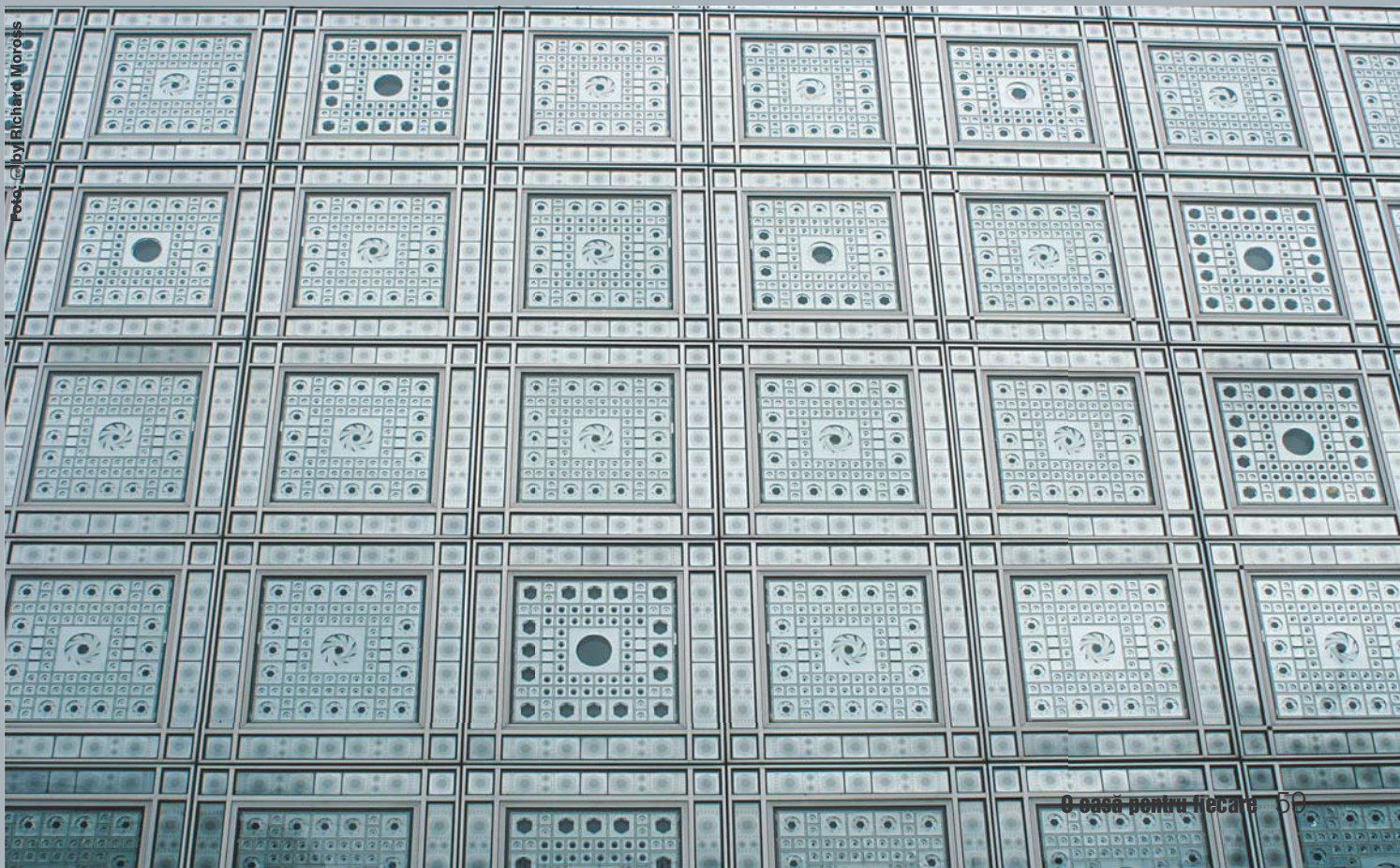
Foto: © by WordRidden

În mod ciudat, această metodă de amplificare a luminii cu ajutorul oglinzilor nu a fost exploatată prea mult în proiectare, cel puțin nu în ultimele decenii. Poate că se găsesc și explicații,

care țin de dezvoltarea tehnologică: de ce să utilizez o oglindă când pot să pun un... bec? Sau un LED? Este adevărat, dar nu e mai puțin adevărat faptul că suntem în plină criză energetică - poate cea mai

dură de până acum - și se încearcă găsirea de mijloace alternative de producere și conservare a energiei. Pentru ce vă povestesc toate acestea? Pentru că am avut bucuria să

Foto: © by Richard Woods

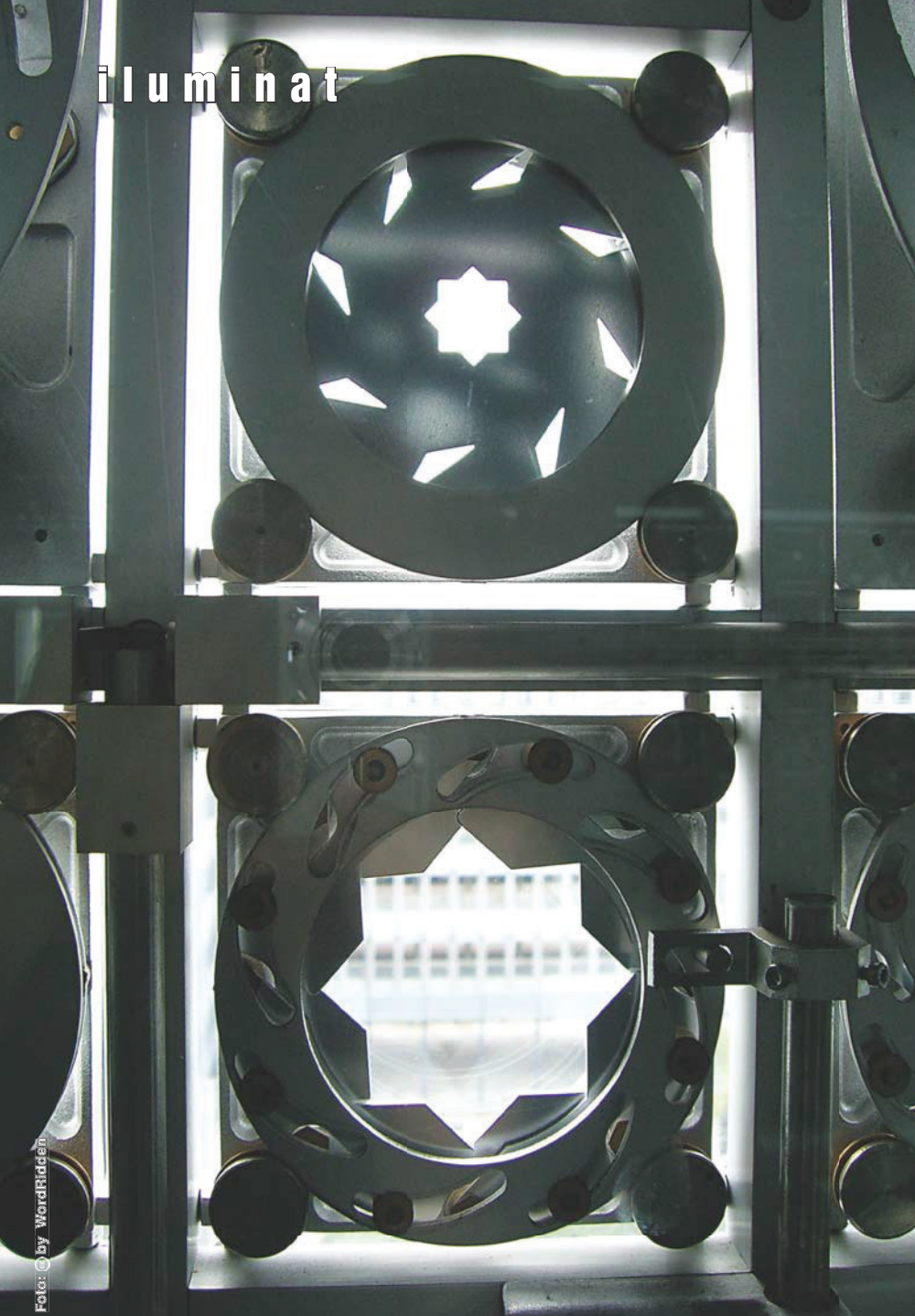

Foto: © by WordBildem

Foto: © by WordBildem

Foto: © by Brian Pflue

Foto: © by Daquim manera

văd o clădire - celebră de altfel - în care arhitectul a luat în considerare, strict pentru amplificarea luminii, amplasarea de oglinzi. Vorbim despre Torre Agbar - clădirea care, prin alura ei, reprezintă un reper contemporan al Barcelonei. Arhitect, Jean Nouvel. Același Jean Nouvel care, în 1988, construia Institutul Lumii Arabe, utilizând în egală măsură principiile de concepere a anvelopei clădirii din lumea arabă - filtrarea luminii cu mousharabie-uri - și principiile de control solar pasiv și dinamic.

Fațada nordică a clădirii este un perete cortină, așa spune, tradițional. Fațada sudică este o minunăție: module inspirate din irisul ochiului uman, uriașe diafragme de aparate fotografice, înlănțuite, se închid și se deschid în funcție

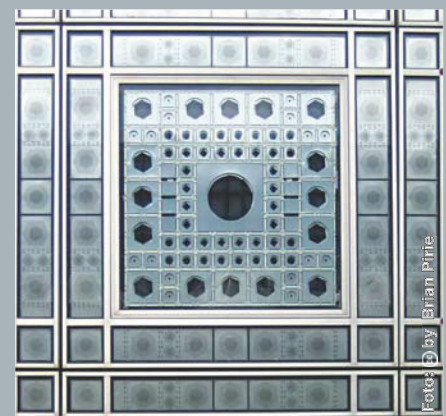

Foto: © by Brian Pflue

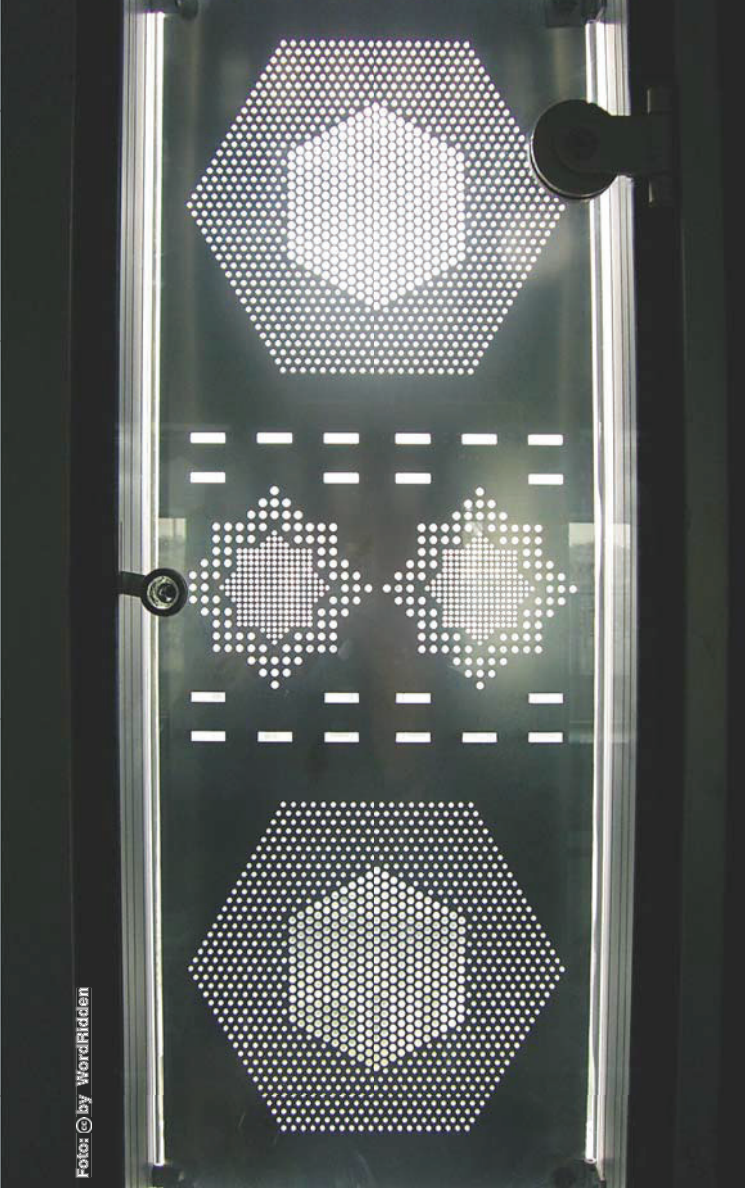

Foto: © by WordHelden

Foto: © by alvy

de intensitatea luminii - în zilele noroase sunt deschise, în cele senine deschiderea e mult mai mică. Fațadele curților interioare, orientate est și vest, au ecrane de protecție solară realizate din piatră naturală tăiată în plăci pătrate, subțiri, prinse cu paftale fine pe un schelet metalic. Suntem în plină lume arabă, unde traforul este un principiu de concepție a arhitecturii.

Torre Agbar a fost construit circa cincisprezece ani mai târziu. Este

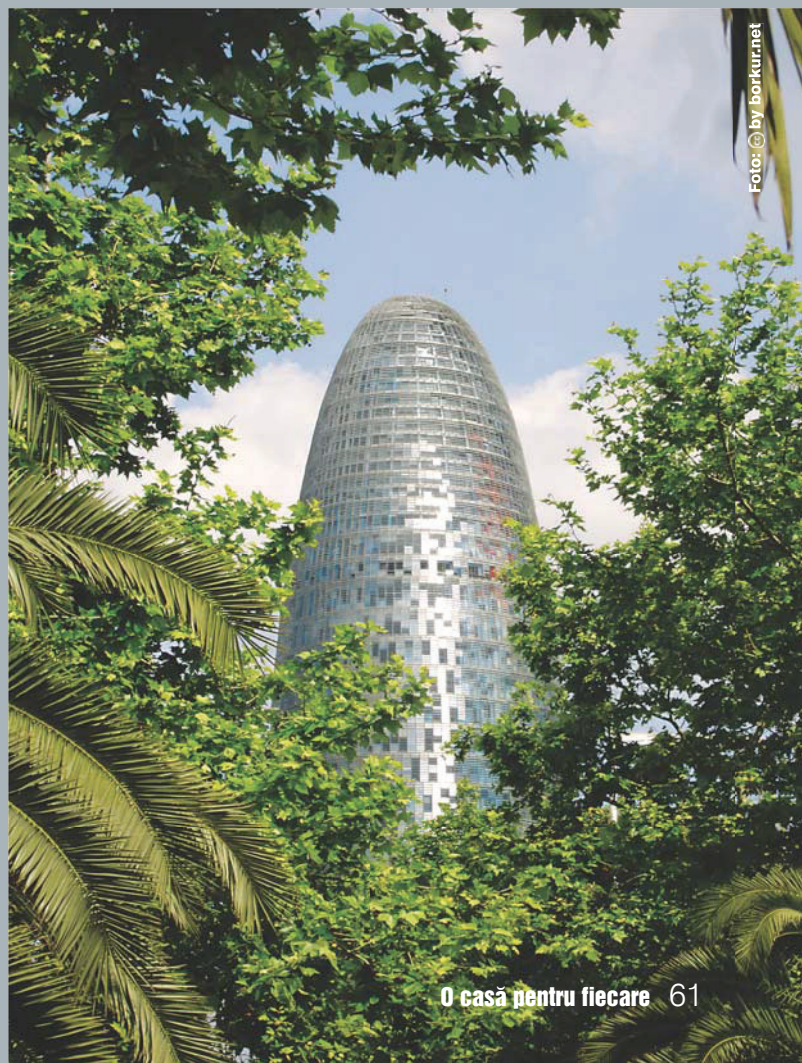

Foto: © by borikur.net

iluminat

Foto: © by alvy

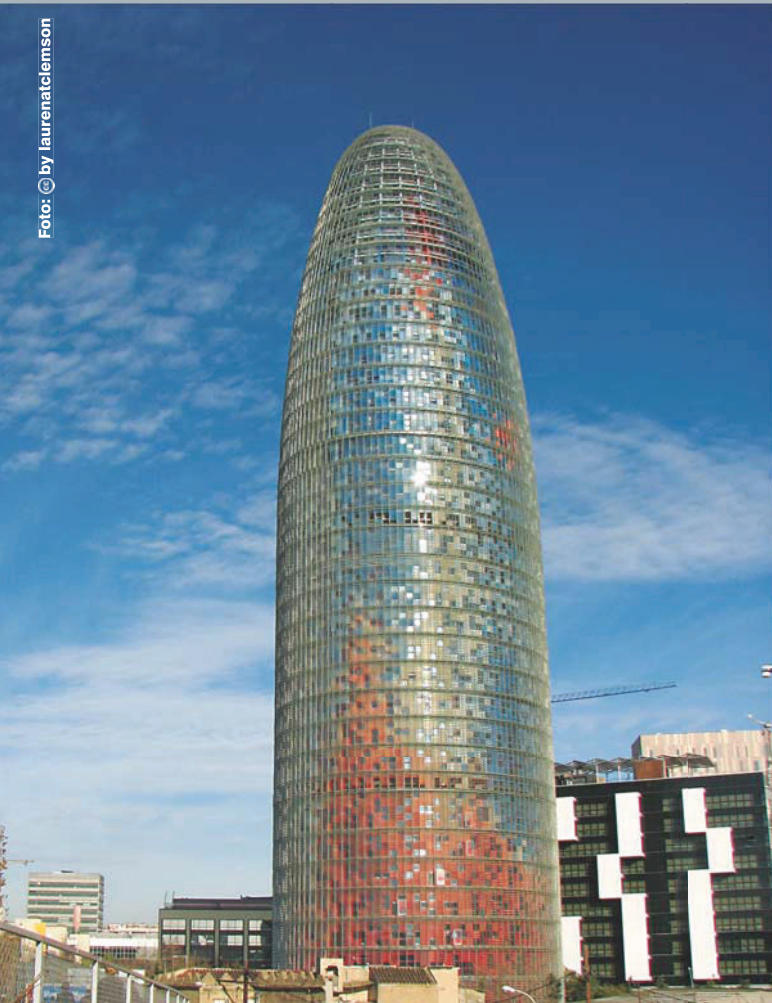

Foto: © by laurenatclmson

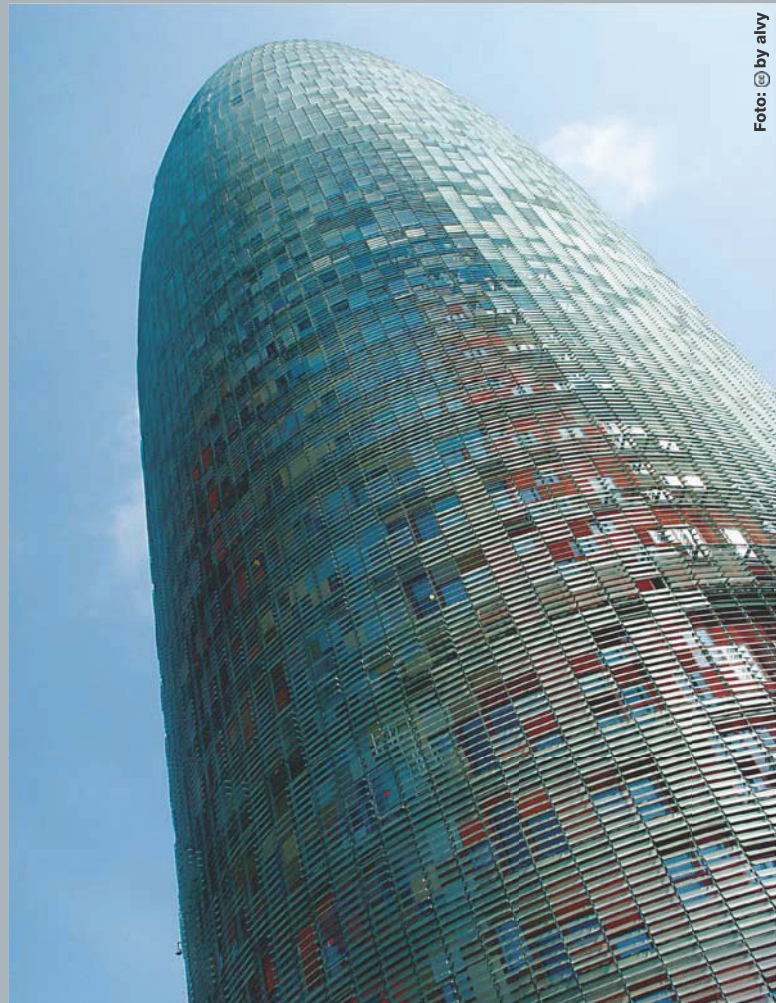

Foto: © by alvy

o clădire de birouri. Arhitect, același Jean Nouvel.

Ca și la Institutul Lumii Arabe, și aici avem un trafor, dar de o cu totul altă factură: dispozitive parasolare mobile, orizontale, din sticlă, amplasate de la parter până în vârful clădirii, crează o coajă în spatele căreia se întrevește închiderea propriu-zisă, din tablă ondulată viu colorată, cu goluri „împușcate”.

Lamelele din sticlă reflectă lumina artificială noaptea, dând clădirii un aspect ireal.

Dincolo de explozia de lumină exterioară, în interior arhitectul încearcă să aducă mai multă lumină decât permite golul propriu-zis.

Un artificiu genial: de jur împrejurul golului, grosimea peretelui este placată cu oglinzi, iar golul este evazat către interior. Astfel, spațiul interior, slab iluminat de ferestre nu tocmai mari, dincolo de care se află un trafor - deci transmisie luminoasă mai redusă - este iluminat pe de o parte prin ansamblul de oglinzi care bordează golul, amplificând cantitatea de lumină, și pe de altă parte prin reflectarea pe suprafețele lucioase ale tavanului vopsit...

Dar despre cum poate fi condusă lumina la distanță, o să mai vorbim... ■

iluminat

